

Konspekt lekcji historii

Gimnazjum, kl. II

Temat: *Europejczycy poznają świat.*

Program: K. Jankowiak, *Program nauczania historii w klasach I- III gimnazjum*(DKW-4014-255/99), Poznań 1999.

Cele ogólne:

-poznawcze:

- uczniowie dowiadują się o wielkich odkrywcach i ich podróżach

-kształcące:

- uczniowie doskonala umiejętność pracy z mapą i z tekstem źródłowym

-wychowawcze:

- kształtowanie szacunku dla dorobku cywilizacyjnego innej epoki

Cele operacyjne:

I. Wiadomości

Kat. A- zapamiętanie wiadomości:

uczeń pamięta:

- daty: 1487 r., 12. X. 1492 r., 1498 r., 1519- 1522
- postaci: Bartłomiej Diaz, Krzysztof Kolumb, Vasco da Gama, Ferdynand Magellan, Amerigo Vespucci
- że 1492 r. uznawany jest przez niektórych historyków za umowny koniec średniowiecza i początek czasów nowożytnych

Kat. B- zrozumienie wiadomości:

uczeń rozumie:

- znaczenie wielkich odkryć geograficznych

II. Umiejętności

Kat. C- zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych:

uczeń potrafi:

- wymienić głównych podróżników i ich osiągnięcia
- wskazać na mapie trasy podróży: B. Diaza, K. Kolumba, F. Magellana i V. da Gamy
- zanalizować tekst źródłowy
- przenosić wiadomości z mapy w atlasie na mapę ścienną
- opowiedzieć o wybranej podróży odkrywczej

Kat. D- zastosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych:

uczeń potrafi:

- dokonać oceny wielkich odkryć geograficznych

Pomoce dydaktyczne:

- podręcznik: G. Wojciechowski, *Historia. Podręcznik do gimnazjum. Razem przez wieki. Zrozumieć przeszłość II*, Wydawnictwo Arka, Poznań 2000.
- tekst źródłowy: *Krzysztof Kolumb o plemieniu wielkoludów z basenu Morza Karaibskiego, Wiek XVI- XVIII w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.L. Lenard, Warszawa 1999.
- mapa ścienna: „*Wielkie odkrycia geograficzne*”
- tabele
- ilustracje: przedstawiające B. Diaza, K. Kolumba, V. da Gamę i F. Magellana
- atlas historyczny: *Atlas historyczny do gimnazjum*, red. M. Kurzaber-Zaniewska, L. Horubała, K. Lewandowska, Warszawa 1999 (mapa: *Wielkie odkrycia geograficzne*, s. 14).

TOK LEKCJI

OGNIWA(czas w minutach)	TREŚCI MERYTORYCZNE	CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA/UCZNIÓW, METODY, KSZTAŁTOWANE UMIEJĘTNOŚCI
I. CZYNNOŚCI ORGANIZACYJNO-PORZĄDKOWE (2')		<p>Nauczyciel sprawdza listę obecności.</p> <p>Uczniowie zajmują miejsca i wyjmują podręczniki i zeszyty.</p>
II.REKAPITULACJA WTÓRNA(4')	Przyczyny odkryć geograficznych.	<p>Nauczyciel zadaje pytania.</p> <p>Uczniowie krótko odpowiadają.</p> <p>N: O czym mówiliśmy na poprzedniej lekcji?</p> <p>N: Co skłoniło Europejczyków do szukania nowych dróg do dalekich krajów Azji?</p> <p>U: - rozwój handlu, który potrzebował drogocennych kruszców(srebro i złoto)</p> <p>- zapotrzebowanie na towary sprowadzane z Indii, Chin(przyprawy, pachnidła, owoce, tkaniny)</p> <p>- zagrożenie szlaków lądowych atakami Turków</p> <p>- korzystanie z pośrednictwa Arabów</p> <p>powodowało znaczny wzrost cen towarów</p> <p>- rozwój żeglarstwa: kompas, astrolabium, mapy, karawela</p>
III. OGNIWO WIĄŻĄCE (1')		<p>N: na ostatniej lekcji mówiliśmy o schyłku epoki średniowiecza, o zmianach, jakie zaszły w Europie. Zmiany te doprowadziły do poznania przez Europejczyków nowych lądów, wobec czego tematem dzisiejszej lekcji będzie:</p> <p>Europejczycy poznają świat(nauczyciel zapisuje temat na tablicy).</p> <p>Uczniowie zapisują temat w zeszytach.</p>
IV. TOK LEKCJI WŁAŚCIWEJ(30')	1.Sylwetki odkrywców(B. Diaz, K. Kolumb, V.	1.Uczniowie po przeczytaniu str. 11-13 z podręcznika odpowiadają na pytania nauczyciela.

	<p>da Gama, F. Magellan) oraz przyjęte przez nich założenia podejmowanych wypraw.(7')</p> <p>2. Przebieg wypraw poszczególnych odkrywców(daty, obszar odkryć).(13')</p> <p>3.Odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba.(10')</p>	<p>Jednocześnie nauczyciel prezentuje ilustracje przedstawiające podróżników.</p> <p>N: Kto pierwszy podjął się odnalezienia drogi morskiej do Indii, kiedy i dokąd dotarł?</p> <p>U: Bartłomiej Diaz, 1487 r., Przylądek Dobrej Nadziei.</p> <p>N: Czego dokonał Krzysztof Kolumb?</p> <p>U: 12 . X. 1492 r dopłynął do wybrzeży Ameryki. Myślał jednak, że dopłynął do Indii.</p> <p>N: Czyje wyprawy ujawniły, że Kolumb był w błędzie?</p> <p>U: Amerigo Vespucciego.</p> <p>N: Kto i kiedy jako pierwszy opłynął kulę ziemską?</p> <p>U: Ferdynand Magellan w latach 1519-1522.</p> <p>Metoda: <i>-pogadanka</i></p> <p>Kształtowane umiejętności: - doskonalenie pracy z tekstem podręcznika</p> <p>2.Następnie nauczyciel rozdaje uczniom przygotowane materiały dydaktyczne-tabelkę, objaśnia polecenie:</p> <p>Mając do dyspozycji atlas historyczny, pracując indywidualnie, przedstaw, w jakich latach i na jakim obszarze dokonywali swoich odkryć Bartłomiej Diaz, Vasco da Gama, Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan; znalezione informacje wpisz do tabeli; na wykonanie zadania masz dziesięć minut.</p> <p>Uczniowie wykonują zadanie. Po skończeniu pracy następuje wspólne wypełnienie tabelki na tablicy.</p> <p>Metoda:</p>
--	---	--

		<p><i>-praca pod kierunkiem</i></p> <p>Kształtowane umiejętności:</p> <p>- doskonalenie pracy z mapą</p> <p>- lokalizacja czasowo- przestrzenna wydarzeń</p> <p>3.Następnie nauczyciel rozdaje teksty źródłowe, dzieli klasę na dwie grupy, przy czym każdy uczeń pracuje indywidualnie; nauczyciel objaśnia polecenia:</p> <p>I. W przedstawionym liście Krzysztof Kolumb opisuje nowoodkryte ziemie.</p> <p>Co świadczy o tym, iż żeglarz popełnił pomyłkę przedstawiając swoje odkrycia?</p> <p>Czas dziesięć minut.</p> <p>II.W przedstawionym liście Krzysztof Kolumb opisuje nowoodkryte ziemie.</p> <p>Opisz jak żeglarz opisuje mieszkańców nowych ziem.</p> <p>Czas dziesięć minut.</p> <p>Uczniowie wykonują polecenie.</p> <p>Po wykonaniu uczniowie prezentują wyniki pracy.</p> <p>Metoda:</p> <p><i>-praca pod kierunkiem</i></p> <p>Kształtowane umiejętności:</p> <p>-doskonalenie pracy z tekstem źródłowym</p>
<p>V.REKAPITULACJA PIERWOTNA(5')</p>	<p>Ocena znaczenia wielkich odkryć geograficznych.</p>	<p>Nauczyciel prosi uczniów o ocenę wielkich odkryć, uczniowie mają omówić i pokazać na mapie ściennej przebieg wypraw.</p> <p>Metoda:</p> <p><i>-praca pod kierunkiem</i></p> <p>Kształtowane umiejętności:</p> <p>-doskonalenie pracy z mapą</p> <p>-przenoszenie informacji z mapy w atlasie na</p>

		mapę ścienną, -formułowanie wniosków na podstawie zebranych informacji
VI. KONTROLA I OCENA(2')		Nauczyciel ocenia aktywność uczniów. Najbardziej aktywni uczniowie otrzymują plusy.
VII. PRACA DOMOWA(1')	Wyobraź sobie, że jesteś członkiem wyprawy Kolumba, napisz list do swojej rodziny opisujący przebieg wyprawy oraz pierwsze spotkania z nowymi ziemiami i ludźmi te ziemie zamieszkującymi.	Nauczyciel zadaje pracę domową. Uczniowie zapisują pracę domową w zeszytach.

Załącznik I.

Bartłomiej Diaz (1450- 1500)

Krzysztof Kolumb (1451- 1506)

Vasco da Gama (1460- 1524)

Ferdynand Magellan (1480- 1521)

Załącznik II.

ZADANIE I

Mając do dyspozycji atlas historyczny, pracując indywidualnie, przedstaw, w jakich latach i na jakim obszarze dokonywali swoich odkryć Bartłomiej Diaz, Vasco da Gama, Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan; znalezione informacje wpisz do tabeli; na wykonanie zadania masz dziesięć minut.

ODKRYWCA	TRASA WYPRAWY	LATA
Bartłomiej Diaz		
Vasco da Gama		
Krzysztof Kolumb		
Ferdynand Magellan		

Załącznik III.

ZADANIE II

W przedstawionym liście Krzysztof Kolumb opisuje nowoodkryte ziemie.
Co świadczy o tym, iż żeglarz popełnił pomyłkę przedstawiając swoje odkrycia?
Czas dziesięć minut.

ZADANIE III

W przedstawionym liście Krzysztof Kolumb opisuje nowoodkryte ziemie.
Opisz jak żeglarz opisuje mieszkańców nowych ziem.
Czas dziesięć minut.

TEKST:

Krzysztof Kolumb o odkryciu Ameryki...

*Wiem, że będziesz uradowany, gdy dowiesz się o powodzeniu
mojej wyprawy... Na trzydziesty drugi dzień po wyjeździe z Kadyksu
przybyłem na Morze Indyjskie i odkryłem tam bardzo liczne
i gęsto zaludnione wyspy, które bez czyjegokolwiek protestu
objąłem w posiadanie...Pierwszą z owych wysp,
którą Indowie mianowali Guanahani,
nazwałem San Salvador z wdzięczności dla Zbawiciela...
Gdy więc zbliżyliśmy się do wyspy, którą tylko
co nazwałem Wyspą Joanny, jechaliśmy wzdłuż jej
wybrzeży w kierunku zachodnim, ale nie znalazłszy
jej końca, byłem skłonny uważać ją nie za wyspę,
je no za część lądu stałego, Chataj [Chiny]...
Mieszkańcy owych wysp nie różnią się wcale co do wyglądu,
obyczajów lub języka i rozumieją się nawzajem...
Na wszystkich owych wyspach każdy posiada, jak dowiedziałem
się, tylko jedną żonę, oprócz książąt lub królów, którzy mogą posiadać
do dwudziestu. Zdaje się, że kobiety pracują więcej od mężczyzn.
Nie mogłem zaś dobrze wyrozumieć, czy jest u nich prawo
własności, albowiem widziałem, że jedni
udzielali ze swego posiadania innym,
a szczególnie potraw, przysmaków itp.
Nie spotykałem też wśród nich potworów, jak wielu mniemało,
ale są to ludzie bardzo potulni i dobrotliwi. Nie są też czarni, jak
Murzyni, włosy bowiem mają gładkie i spadające...*

